

Hosszantartó és felelősségteljes munka ez. Kérünk mindenkit, aki tud olyan, említésre valóban méltó emberről, aki örmény gyökerekkel rendelkezik, az adatokat juttassa el a szerkesztőségbe. Kérjük: az adott személy nevét, születése évét és helyét, az örmény vonatkozás jelzését (milyen örmény családok leszármazottja az illető), végzettsége, képesítése, szakmai vagy tudományos fokozatai megjelölését, valamint tevékenysége rövid leírását (negyed vagy fél oldalon). Indokolt esetben természetesen ez hosszabb is lehet. Kérjük, jelezze az adatok forrását, és a dokumentumok létét: van-e az adott személlyel kapcsolatban valamiféle dokumentum (valamint kép, fénykép, stb.) a birtokában. Kérjük, írja meg címét, elérhetőségét is, hogy az adatokat hitelesíteni, az esetleges dokumentumokat felkeresni (másoltatni) tudjuk. Kiket keresünk? Magyarörmény származású nevezetes személyeket, akik megbecsülést vívtak ki maguknak, s akikről illik, vagy illenék tudnunk; a magyarörmény múlt, közelmúlt és jelen tudományos, politikai, közéleti, gazdasági, oktatási, hadi, egyházi, művészeti, irodalmi, kiemelkedő társadalmi tevékenységű alakjait. Kérésünket meg fogjuk ismételni több lapszámon át, hiszen tudjuk, hogy az adatolás nem könnyű munka. A beérkező anyagokat az EÖGYKE által erre a célra kijelölt bizottság fogja kezelni, amely eldönti, hogy végső soron ki az, aki bekerül a MAGYARÖRMÉNY KI KICSODA című kiadványba. Segítségüket előre is köszönjük!

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület
Postacím: 1251 Budapest Pf. 70.
E-mail: magyar.ormeny@axelero.hu fax: 201-2401.

Kiállításokra várunk anyagokat a következő témakörökben:

1. armenoid (antropológiai) típusok bemutatása - fotókiállítás;
2. erdélyi örmény fotóművészek, fotóműhelyek;
3. temetők, emlékhelyek, stb. bemutatása.

Jelentkezni, anyagokat átadni az előbbieken már jelzett helyen, az EÖGYKE székhelyén lehet, illetve a jelzett posta-, fax-, ill. e-mail címeken lehet jelezni.

* * *

Köszönetet mondunk *Ötves Erzsébet* /Belgium/ egyesületi tagunknak az egyesület működéséhez nyújtott 12.500 Ft adományáért. Köszönjük visszatérő segítségét.

* * *

A székelyföldi örmény katolikus egyház anyakönyvei I. Gyergyószentmiklós első kötet (1725-1905)

Budaörs 2002

ELŐSZÓ

A Székelyföldön letelepedett örmények a Gyergyószentmiklósi és a Csikszépvízi örmény szertartású római katolikus egyházközséghez tartoznak, miután dr. Verzár Oxendiusz püspök ezen egyház kebelébe térítette az erdélyi örményeket.

A gyergyószentmiklósi örményekről a XIX. század folyamán több alkalommal írtak a történészek és ezen érdeklődés később sem lanyhult. Tekintettel a közösség mélyen vallásos voltára, megismerése leginkább az egyházi anyakönyveken keresztül lehetséges. Itt találhatjuk meg a szaporodás vagy csökkenés mozzanatait, a magyarságba való lassú, de folytonos beolvadás tényét.

A társadalmi jelenségek felszínre hozatala mellett, sok más haszna is van az anyakönyvek feltárásának. Bővül az örmény családnevek sora, jóval meghaladva a Szongott-féle számot, de mindenek fölött a családfakutatást segítő-biztosító jelleg a legfontosabb. A kirajzás pedig a további feladatokra figyelmeztet, hisz miként már korábban is említettük, a kutatás a teljes erdélyi-bánáti településrendszerre kell terjedjen, ez pedig jóval meghaladja nemcsak egyetlen személy, hanem egy munkaközösség lehetőségeit is. Mindenesetre, a most megjelenő munka *alsócsernátoni Csiky Attila Csaba* családeredet-kutató fáradhatatlan érdeklődésének gyümölcse, közzététele - reményünk szerint - további felfedezésekre sarkalja őt magyarörmény társadalmunk megismerésének javára.

Köszönettel tartozunk ugyanakkor mindazoknak, akik névvel vagy névtelenül segítettek ezen anyag fölfedezését, megőrzését, nyilvánosságra hozatalát, mindazoknak akik fontosnak ítélték ebben a vonatkozásban is önismeretünk gazdagítását. Reméljük hogy munkánk, ritkaságszámba menő volta ellenére, eljut mindazokhoz, akik érdeklődnek saját és közösségi múltjuk iránt.

Most először teremődik meg a lehetőség a legfontosabb magyar-örmény közösségeink társadalmának megismerésére és indokkal tűztük célunknak a székelyföldi települések feltérképezését. Elsőként ide telepedtek le, látványos volt itt hatásuk a polgárosodás kialakulásában, súrlódásoktól sem mentes együttélésük végül is egy teljes szimbiózist eredményezett. A közléssel kapcsolatosan felbukkanó észrevételeinket nem őrizhetjük meg csak önmagunknak, felsoroljuk tehát a fontosabbakat.

A Szongott-féle Genealógiával való összehasonlításból kiderül, hogy jóval több családnevet használtak elődeink. Ugyanakkor az idővel eltűnt családnevek részben kihalás, részben névváltoztatás miatt lettek a múlt relikviái.

A család- és keresztnévek „helyesírása” körül értelmetlennek tartunk bármilyen vitát. Számtalan példa bizonyítja az adatot közlő vagy rögzítő kijelentésének-odafigyelésének tudható torzításokat. Ezek semmilyen szempontból nem törik meg az illető családfák felépítését. A betűváltások hasonló megítélése észszerű.

A családfák felépítését rábízzuk az ősei iránt érdeklődő olvasóra. Ugyanakkor a helyi közösség anyakönyveiből kisejelő jelenségek elemzését elkövetkezendő feladatunknak tekintjük.

A szerkesztő

Budaörs, 2002. április 15.

A kötet megvásárolható 1200 Ft-ért a Budaörsi Örmény Kisebbségi Önkormányzatnál, elnök Fancsali János, a sorozat szerkesztője 2040. Budaörs, Víg u. 1231 hrsz.

Szabadság 2002. március 2.

* * *

X. Mátyás Napok

Reneszánsz emlékek, reneszánsz értékek

Változatos, értékes műsorokat láthattunk hallhattunk az idei, Isten akaratából és segítségével, kerek évfordulót megért Mátyás Napokon. A szellemi irányító, László Bakk Anikó, lehet nem is remélte annak idején, 1992-ben, amikor „szellemgyűrűt” kívánt vonni a Mátyás király szoborcsoport köré, hogy az akkori, talán kicsit félénken induló ünnepsorozat, ilyen nagyszabású rendezvényt nyövi ki magát.

ERDÉLY NAPJA. Február 26-án, kedd este a Gy. Szabó Béla Galériában, Kurta József református teológus, a gyulafehérvári ÖREG-GRADUAL-ról tartott érdekesítő bemutató előadást. Értekezését megelőzően a galéria vezetője, Ferenczy Miklós köszöntötte az érdeklődőket, beszédében hangsúlyozta, hogy jó emlékezni, főleg, ha az idő olyan nyomokat hagy bennünk, mint ez a tíz évvel ezelőtt tetté vált gondolat, amelynek középpontjában, emberi nagyságával és tisztaságával az igazságos Mátyás király áll, akire minden kolozsvári, erdélyi, minden magyar büszke kell hogy legyen.

Kurta József több éve foglalkozik az Öreg-Gradual történetének, sorsának megfejtésével, kutatásainak eredményéből néhány érdekesebb adatot hallgatóival is megosztott ezen az estén. Így tudtuk meg, hogy a Gyulafehérváron kinyomtatott Öreg Gradual négy évig készült, I. Rákóczi fejedelem rendeletére, aki az előszót is írta, és Ő maga ajánlotta az elkészült példányokat egy-egy protestáns egyházközségnek. A 200 példányból ma csak 21 darabról tudnak, ebből 8 Erdélyben van. Érdekességképpen említendő, hogy a kötet 38 x 27 cm nagyságú, és közel öt és fél kiló a súlya, 150 prózai zsoltárt, valamint 755 istentiszteleti éneket tartalmaz. Egyháztörténeti szempontból igen fontos, mivel a magyar református egyház XVI-XVII. századi istentiszteleti életének énekgyűjteménye. A gradualé liturgikus énekei a XVII. század második felétől rendre kimaradtak a magyar református egyház istentiszteleti gyakorlatából.

Az ismertetett anyag szemléltetésére a teológusokból álló Kálvin Schola a vespera, az esti istentisztelet, népiesen vecsernye énekeit szólaltatta meg.

A BIBLIA NAPJA. Február 27-én este a S. Todutá Zeneliceum dísztermében, a Ferences kolostor rektóriumában a VOX TURTURIS kamarakórus *Flórián Gergely* vezetésével, nem mindennapi zenei él-ménnyel lepte meg a közönséget: Palestrina Canticum Canticorum című 29 motettáját szólaltatta meg.